

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Antonína Koukala a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci **žalobce P. G.,** zastoupeného JUDr. et MUDr. Martinem Kalistou, advokátem, se sídlem Panská 1, Praha 1, proti žalovanému **Ministerstvu dopravy a spojů, se sídlem nábřeží Ludvíka Svobody 12, Praha 1,** o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 8. 2002 č. j. 587/02-110,

takto:

I. Žaloba se **zamítá.**

II. Žalobě se **nepřiznává** odkladný účinek.

III. Žalovanému se **nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 5. 8. 2002 č. j. 587/02-110 bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 14. 5. 2002 č. j. MHMP-44091/2002/DOP-03/Si, kterým byla žalobci za porušení ustanovení § 21 odst. 2, 3 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 111/1994 Sb.“) v návaznosti na § 15 odst. 1 vyhlášky č. 478/2000 Sb., a dále za porušení ustanovení § 21 odst. 3 zákona č. 114/1994 Sb. v návaznosti na § 15 odst. 2 písm. b), c), e), f), g), h) vyhlášky č. 478/2000 Sb., uložena podle ustanovení § 35 odst. 3 písm. 4) zákona č. 111/1994 Sb. pokuta ve výši 250 000 Kč. V odůvodnění žalovaný uvedl, že dne 2. 4. 2002 byla provedena kontrolní jízda vozidlem taxislužby, které provozoval a řídil žalobce, při které vydal žalobce jako doklad o zaplacení jízdného ručně psanou stvrzenku, na které byly uvedeny falešné a neúplné údaje. Daným jednáním porušil žalobce výše citovaná ustanovení a naplnil skutkovou podstatu správního deliktu uvedeného v § 35 odst. 3 písm. h) zákona č. 111/1994 Sb. Tvrzení žalobce o poruše na taxametru považuje žalovaný ve shodě s názorem správního orgánu prvního stupně za účelovou a nevěrohodnou snahu žalobce vyvinit se z jemu za vinu kladeného porušení zákona. Tvrzení žalobce o poruše taxametru odporuje obsahu vydané stvrzenky, ve které byly uvedeny falešné a neúplné údaje. Je otázkou, co vedlo žalobce k vystavení takové stvrzenky ve chvíli, kdy podle jeho tvrzení přestal fungovat taxametr. Žalovaný vyslovil názor, že vydání falešné stvrzenky mělo zastřít nepoctivé jednání

žalobce, navíc kontrolní pracovníci nebyli žalobcem na poruchu taxametru po skončení kontrolní jízdy upozorněni. K výši sankce žalovaný v odůvodnění rozhodnutí uvedl, že vzhledem ke skutečnosti, že dané ustanovení umožňovalo uložit za tento typ správního deliktu pokutu až do výše 750 000 Kč, a dále s ohledem na charakter správního deliktu, když vydání ručně psané stvrzenky s nepravdivými a neúplnými údaji je hodnoceno jako jedno z nejzávažnějších porušení právních předpisů na úseku taxislužby, přihlédl správní orgán prvního stupně k ostatním skutkovým okolnostem případu a uložil sankci v dolní polovině zákonné sazby, s čímž se odvolací orgán ztotožnil a ponechal uloženou pokutu v původní výši.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce v zákonné lhůtě správní žalobu, ve které uvedl, že pochybení žalovaného spatřuje ve vydání rozhodnutí pouze na základě volního uvážení žalovaného, když toto nebylo podloženo relevantními důkazy, čímž došlo k vybočení z mezí a hledisek stanovených zákonem. Žalobce uvádí, že se k porušení předpisů spočívajícím v nesprávném vyplnění jízdního dokladu doznal, má však za to, že uložená sankce je v příkrém rozporu s charakterem porušení předpisů. Vzhledem k tomu, že se u žalobce jednalo o jednorázové porušení předpisů, a s ohledem na výši předražení jízdného o 480 Kč, nebyla při stanovování výše sankce splněna podmínka přiměřenosti postihu, když pokuta představuje více než šestisetnásobek částky, o kterou bylo jízdné překročeno. Žalobce v této souvislosti zmínil rozhodnutí uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí ve věcech správních SP 112/1996, kde je uvedeno, že má-li soud posoudit, zda rozhodnutí nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, nepostačuje, že stanovená výše sankce je v rozpětí, které zákon připouští, ale musí být přezkoumatelné, zda a jak byla vzata v úvahu hlediska v zákoně stanovená. Výši pokuty považuje žalobce za exemplární potrestání prováděné na společenskou objednávku správních úřadů, čímž byl podle názoru žalobce porušen princip rovnosti před zákonem. Závěrem žalobce sděluje, že ze zdravotních důvodů není schopen vykonávat původní profesi strojního zámečníka, a placení sankce při současném zrušení živnostenského oprávnění pro něj a jeho rodinu znamená prakticky ekonomickou likvidaci. Z uvedených důvodů žalobce navrhuje, aby soud žalobou napadené rozhodnutí žalovaného zrušil.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě sdělil, že v předmětné věci bylo postupováno v souladu se správním řádem a žalovaný se dostatečně vypořádal s odvoláním žalobce proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Žalovaný k námitkám žalobce uvádí, že žalobcovo tvrzení o nefunkčnosti taxametru nemá vliv na skutkovou podstatu zjištěného správního deliktu. Žalovaný připouští možnost, že taxametr během jízdy přestane fungovat; v takovém případě by zřejmě bylo možné vystavit náhradní ručně vyplněný doklad; za této situace měl však řidič doplnit správné údaje o svém vozidle a o uskutečněné přepravní službě a cena za uskutečněnou představu měla odpovídat řádné ceně za použití taxametru. Navíc kontrolní pracovníci nebyli na poruchu taxametru řidičem upozorněni a žalovaný proto stojí za závěrem svým i závěrem správního orgánu prvního stupně, že žalobcova tvrzení o nefunkčnosti taxametru jsou pouze žalobcovou snahou vyvinit se z jemu za vinu kladených porušení právních předpisů o silniční dopravě. Žalovaná uvádí, že pokuta ve výši 250 000 Kč odpovídá závažnosti protiprávního jednání, neboť vydání ručně psané stvrzenky, ve které jsou uvedeny nepravdivé údaje o provozovateli taxislužby a jeho vozidle a kde dojde k naúčtování pětinásobku maximální povolené částky za přepravu, je nutné hodnotit jako závažné a společensky nebezpečné porušení předpisů o silniční dopravě, přičemž popisovaný skutek je třeba odlišit od těch případů, kdy řidič vozidla sice vzhledem k poruše taxametru nevydá doklad z tiskárny taxametru, ale ručně vypsaná stvrzenka obsahuje pravdivé a úplné údaje. Navíc žalovaný zdůraznil, že za správní delikt podle § 35 odst. 3 písm. h) zákona č. 111/1994 Sb. umožňuje citované ustanovení správnímu orgánu uložit pokutu až do výše 750 000 Kč,

uložená sankce byla tedy stanovena v dolní polovině zákonné sazby. Vzhledem k uvedeným skutečnostem žalovaný navrhuje, aby soud žalobu v celém rozsahu zamítl.

Ze správního spisu, který soudu předložil žalovaný, vyplynuly následující podstatné skutečnosti:

Dne 2. 5. 2002 bylo Magistrátem hlavního města Prahy, odborem dopravy, zahájeno se žalobcem správní řízení ve věci porušení ustanovení § 21 odst. 2 a 3 zákona č. 111/1994 Sb., v návaznosti na ustanovení § 15 odst. 1 vyhlášky č. 478/2000 Sb., když při cenové kontrole provedené kontrolními pracovníky odboru daní, poplatků a cel Magistrátu hlavního města Prahy dne 2. 4. 2002 po uskutečněné kontrolní jízdě vozidlem taxislužby SPZ X, evidenční číslo Y, tovární značky V., z ulice Malostranské k hotelu Diplomat, nebyl řidičem-žalobcem vydán doklad o zaplacení jízdného jako výstup z tiskárny taxametru; dále pak bylo konstatováno porušení ustanovení § 21 odst. 3 zákona č. 111/1994 Sb. v návaznosti na § 15 odst. 2 písm. b), c), e), f), g), h) vyhlášky č. 478/2000 Sb., když kontrolnímu orgánu byl žalobcem vydán ručně psaný doklad o zaplacení jízdného, který však neobsahoval obchodní jméno, místo trvalého pobytu provozovatele, evidenční číslo vozidla taxislužby, státní poznávací značku vozidla (resp. obsahoval nesprávnou státní poznávací značku), výchozí a cílové místo přepravy, čas odjezdu a příjezdu ani všechny dílčí položky, z nichž je výsledná sazba složena. Žalobce byl správním orgánem prvního stupně poučen, že za porušení uvedených ustanovení mu může být podle ustanovení § 35 odst. 3 písm. h) zákona č. 111/1994 Sb. uložena sankce až do výše 750 000 Kč.

Dne 6. 5. 2002 bylo Magistrátu hlavního města Prahy doručeno vyjádření žalobce ke správnímu řízení, ve kterém žalobce uvedl, že doklad o zaplacení jízdného z tiskárny taxametru nemohl být vydán vzhledem k poruše taxametru, a vyjádřil lítost nad tím, že situaci řešil neuváženě odhadem. Žalobce požádal správní orgán prvního stupně, aby při rozhodování přihlédl k tomu, že se u něj jedná o první případ spáchání správního deliktu.

Dne 14. 5. 2002 bylo Magistrátem Hlavního města Praha vydáno rozhodnutí č. j. MHMP-44091/2002/DOP-03/Si, kterým bylo konstatováno porušení § 21 odst. 2, 3 zákona č. 111/1994 Sb., v návaznosti na ustanovení § 15 odst. 1 vyhlášky č. 478/2000 Sb., tedy naplnění skutkové podstaty správního deliktu podle § 35 odst. 3 písm. h) zákona č. 111/1994 Sb., za což správní orgán prvního stupně udělil žalobci pokutu ve výši 250 000 Kč. V odůvodnění rozhodnutí správní orgán prvního stupně uvedl, že dne 2. 4. 2002 byla v rámci cenové kontroly provedené pracovníky odboru daní, poplatků a cel Magistrátu hlavního města Prahy uskutečněna kontrolní jízda z ulice Malostranská k hotelu Diplomat vozidlem taxislužby SPZ X, evidenční číslo Y, tovární značky V., provozovaným a řízeným žalobcem jako provozovatelem taxislužby. Po uskutečněné kontrolní jízdě žalobce nevydal kontrolním pracovníkům doklad o zaplacení jízdného jako jako výstup z tiskárny taxametru, nýbrž vydal ručně psanou stvrzenku, která neobsahovala náležitosti uvedené v ustanovení § 15 odst. 2 vyhlášky č. 478/2000 Sb., a navíc bylo za absolvovanou jízdu vozidlem taxislužby účtováno pětinásobně vyšší jízdné, když namísto 120 Kč, což je nejvyšší možná částka, kterou bylo možno za daný úsek naúčtovat, byla žalobcem účtována částka 600 Kč. V odůvodnění rozhodnutí je rovněž uvedeno, že tvrzení žalobce, že během jízdy došlo k poruše taxametru, bylo správním orgánem shledáno nevěrohodným a účelovým, neboť na skutečnost, že došlo k poruše na taxametru, mohl a měl žalobce upozornit kontrolní pracovníky ihned po skončení jízdy; navíc ani údajná porucha taxametru neomlouvá nepravdivost a neúplnost údajů uvedených žalobcem na ručně psané stvrzence.

Dne 4. 6. 2002 bylo správnímu orgánu prvního stupně doručeno včasné odvolání žalobce do výše uvedeného rozhodnutí, ve kterém uvedl, že tvrzení o poruše taxametru nebylo správním orgánem dostatečně spolehlivým způsobem vyvráceno a správní orgán nepředložil žádný důkaz o účelovosti tohoto žalobcova tvrzení. Žalobce v odvolání dále uvedl, že se doznal k porušení předpisů nesprávným vyplněním dokladu, má však za to, že uložená pokuta je v příkrém rozporu s charakterem porušení předpisů. Při jejím určování správní orgán podle názoru žalobce nesprávně posoudil hlediska závažnosti, významu a doby trvání protiprávního jednání; uložená pokuta pak znamená ekonomickou likvidaci žalobce; výše pokuty odporuje podle sdělení žalobce i obecným právním zásadám o přiměřenosti postihu za příslušné delikty, kdy uložená pokuta představuje více než šestisetnásobek částky, o kterou byl překročen příslušný tarif; z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby odvolací orgán dané rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušil.

Dne 5. 8. 2002 bylo vydáno žalobou napadené výše uvedené rozhodnutí žalovaného č. j. 587/02-110, proti kterému žalobce podal dne 6. 9. 2002 k Vrchnímu soudu v Praze žalobu na zrušení rozhodnutí žalovaného.

Součástí správního spisu je rovněž protokol o cenové kontrole č. 110/2002 včetně dodatku a fotokopie ručně psané stvrzenky, kterou žalobce vydal kontrolním pracovníkům namísto dokladu z tiskárny taxametru.

Věc nebyla skončena Vrchním soudem v Praze do 31. 12. 2002, proto byla podle ustanovení § 132 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.), postoupena Nejvyššímu správnímu soudu k dokončení v řízení podle ustanovení části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s. – tedy v řízení o žalobách proti rozhodnutím správního orgánu.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§75 odst. 2 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Při přezkoumávání napadeného rozhodnutí vycházel Nejvyšší správní soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), tedy že se žalobce dopustil jednání uvedeného v napadeném rozhodnutí.

Podle ustanovení § 21 odst. 2 zákona č. 111/1994 Sb., je provozovatel taxislužby povinen zajistit, aby řidič při provozování taxislužby používal taxametr a vydal cestujícímu z tiskárny taxametru doklad o zaplacení jízdného. Podle ustanovení § 15 odst. 1 vyhlášky č. 478/2000 Sb. provozovatel taxislužby zajistí, aby řidič ihned po ukončení přepravy přepnul taxametr z provozní polohy "obsazeno" do provozní polohy "jízdné". Výše úhrady za poskytnutou přepravní službu se stanoví výhradně z údajů odečtených po ukončení jízdy ze zobrazovače taxametru na základě sjednané ceny za přepravu. Provozovatel taxislužby zajistí, aby řidič bez vyzvání vydal cestujícímu doklad o zaplacení jízdného, kterým je výhradně výstup z tiskárny taxametru ručně doplněný o další údaje stanovené tímto předpisem. Taxametr musí být nastaven na okamžitý automatický tisk dokladu o zaplacení jízdného při přepnutí do provozní polohy "jízdné". Podle § 21 odst. 3 zákona č. 111/1994 Sb. je provozovatel taxislužby povinen zajistit, aby k provozování taxislužby bylo užito pouze vozidel úplně vybavených a označených předepsaným způsobem. Způsob označení a podrobnosti o technických podmínkách provozování taxislužby, zejména podrobnosti o označení vozidla a náležitostech dokladů souvisejících s provozováním taxislužby, stanoví prováděcí předpis. Podle ustanovení § 15 odst. 2 vyhlášky č. 478/2002 Sb. musí doklad o zaplacení jízdného v taxislužbě obsahovat číslo dokladu, obchodní jméno, místo trvalého pobytu provozovatele taxislužby u fyzické osoby nebo sídlo u právnické osoby, evidenční

číslo vozidla taxislužby, datum jízdy, státní poznávací značku, výchozí a cílové místo přepravy, čas odjezdu a příjezdu, všechny dílčí položky, z nichž je výsledná sazba složena, cenu včetně daně z přidané hodnoty, a požádá-li o to cestující, údaje potřebné k odečtení daně, údaje o úhradě jiných nákladů souvisejících s vyžádanou přepravou a jméno, příjmení a podpis řidiče. Provozovatel taxislužby je povinen zajistit, aby řidič při provozování taxislužby používal taxametr podle odstavce 1 a vydal cestujícímu z tiskárny taxametru doklad o zaplacení jízdného. Podle ustanovení § 35 odst. 3 písm. h) zákona č. 111/1994 Sb. dopravní úřad nebo Ministerstvo dopravy a spojů při porušení tohoto zákona uloží pokutu až do výše 750 000 Kč dopravci, který poruší ustanovení § 21 citovaného zákona. Podle ustanovení § 36 odst. 2 citovaného zákona se při stanovení výše pokuty přihlíží k závažnosti, významu a době trvání protiprávního jednání a k rozsahu způsobené škody.

Soud se při posuzování případu ztotožnil s právním názorem žalovaného i správního orgánu prvního stupně, když vydání ručně psané stvrzenky s nepravdivými a neúplnými údaji je třeba považovat za velmi závažné porušení právních předpisů o silniční dopravě; tvrzení žalobce o nefunkčnosti taxametru považuje soud za nedůvěryhodné, když žalobce nebyl schopen přesvědčivě zdůvodnit, proč o poruše taxametru neinformoval kontrolní pracovníky neprodleně; za nesporné lze dále považovat i nepravdivé a neúplné vyplnění ručně psané stvrzenky, kde žalobce záměrně uvedl nepravdivé údaje a za jízdu účtoval pětinásobně vyšší jízdné, než je podle cenových předpisů přípustné. Výše uložené sankce je podle názoru soudu vzhledem ke výše uvedeným okolnostem přiměřená a byla v prvostupňovém i v odvolacím rozhodnutí řádně zdůvodněna, když při rozhodování byla plně vzata v potaz kritéria stanovená v ustanovení § 36 odst. 2 zákona č. 111/1994 Sb.

Proto soud žalobu jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání za podmínky souhlasu účastníků řízení (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

Při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku Nejvyšší správní soud postupoval podle části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s., kde se v ustanovení § 73 odst. 1 s. ř. s. stanoví, že podání žaloby nemá odkladný účinek Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nenahraditelnou újmu, přiznání odkladného účinku se nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a není v rozporu s veřejným zájmem. Žalobce odůvodnil žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti „ohledem na hmotné dopady napadeného rozsudku na něj a jeho rodinu“. Každé rozhodnutí správního orgánu o uložení sankce má hmotný dopad a tato skutečnost sama o sobě nemůže být důvodem k přiznání odkladného účinku. Vliv rozhodnutí žalovaného by musel být zcela mimořádný a jeho důsledky by musely být spojeny právě s okamžitým výkonem rozhodnutí, kterému by proto bylo třeba předejít. Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud nedospěl k závěru, že se o tuto situaci jedná v případě žalobce, návrhu na přiznání odkladného účinku výkonu rozhodnutí nevyhověl.

Úspěšnému žalovanému soud nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení, neboť mu náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. října 2003

JUDr. Marie Součková

předsedkyně senátu